

Föräldrar i gruppen ”Skolbarnen i Hok & Svenarum
c/o Stefan Tilstam, tilstam.stefan@gmail.com

Svar på skrivelse ”Likvärdig skola även på Landsbygden”

Först och främst vill vi från förvaltningen tacka för en väl formulerad skrivelse som väcker mycket tankar och funderingar. Det finns i en så här omfattande skrivelse mycket att kommentera och det finns en hel del som vi håller med om men även sådant där vi har en annan uppfattning.

Generella neddragningar

Vi vill reagera på påståendet att kommunen planerar att dra ned 10 tjänster inom grundskolan till hösten 2022 vilket inte stämmer. Totalt omfattar grundskolan, fritidshem och förskoleklass i budget 2022 totalt 233,5 tjänster där 232,6 ligger under våren och 234,8 under hösten.

Elevprognos

En annan sak vi vill kommentera är antalet nyfödda och framtida elevprognos. Det är sant att födelsetalen i Hok ökat de senaste fyra åren ökat men slutsatsen att detta skulle innebära ett ökat elevantal för Hok är felaktigt. I själva verket är födelsetalen starkt varierande och om man hänvisat till de senaste fem åren hade det varit oförändrat och över de senaste sex åren en minskning. I förvaltningens planering utgår vi från de som bor i skolupptagningsområdet, var de går i förskola och när de är födda. I underlaget nedan kan vi tydligt se de starkt varierande födelsetalen och att det sammantagna elevunderlaget för Hok och Svenarum sjunker de närmaste åren. Elever födda 2021 börjar F-klass hösten 2027.

Födelseår	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hok	8	17	13	8	7	9	13
Svenarum	11	8	10	5	8	6	3
Hok + Svenarum	19	25	23	13	15	15	16

När vi gör elevprognoserna tar vi också hänsyn till de lämnande årskurserna och dess storlek. Detta sammantaget ger oss elevprognos enligt följande:

	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Hok F-5	100	90	89	88	80	80	75	76
Svenarum F-3	13	24	32	35	34	30	30	28
Hok + Svenarum	113	114	121	123	114	110	105	104

Hoks skola

Vår rektor Sofia Isaksson har sammanställt information om höstens organisation i Hok.

Bakgrunden till att gå över till åldersintegrerad undervisning även i Hok är en konsekvens av att Svenarums skola nu är fullt utbyggd med årskurserna F-3. I och med att de lägre åldersgrupperna F-3 delas mellan Hok och Svenarum måste båda enheterna arbeta åldersintegrerat liksom många andra enheter.

Planeringen inför hösten är enligt följande:

Klasser	Antal elever	Antal lärare	Kommentar
F-1	25	1,9	Lärare i grundskolan & grundlärare inriktning fritidshem 180%, Idrott 10%
2-3	26	1,5	Lärare i grundskolan & grundlärare inriktning fritidshem 130%, Idrott 10%, Slöjd 7%
4	24	1,3	Lärare i grundskolan 125%, Slöjd 7%
5	16	1,3	Lärare i grundskolan 125%, Slöjd 7%
		4,5	Övrig personal på skolan; elevassistent 100%, specialpedagog 80%, fritidspedagog 270%
TOTALT	91	10,5	Ledning, administration och elevhälsa tillkommer

Vi samverkar idag med förskolan vad gäller stängningar, något vi kommer fortsätta med även efter omorganisationen. Detta för att kunna vara fler både på fritidshemmet och i förskolan när det är flest barn på plats.

I och med att eleverna i åk 3 har slöjd och idrott undervisas årskursvis ihop med eleverna från Svenarum så ges möjlighet till att jobba i halvklass. Vi ger också en möjlighet för att kunna vara 2 lärare/ lärare i fritidshem i klassrummet större delen av skoldagen.

Arbetsmiljön något vi i vårt LSG arbetar med. Vi har lyft frågan vidare vad gäller hålen i väggarna, bommen och duscharna i sporthallen. Vissa saker kommer åtgärdas den närmaste tiden, vissa saker finns med i den långsiktiga planen för skolornas lokaler. Vad gäller ventilation så går OVK protokollen till fastighetsägaren (Tekniska) och inte till rektorn.

De två alternativen

Förvaltningen kan inte ta ställning i frågan kring de två alternativa lösningarna som presenteras i skrivelsen. Den ena, alternativ 1, kräver mer resurser som vi inte förfogar över och den andra alternativ 2 är ett politiskt ställningstagande kring landsbygdsenheter. Ställningstagandet kring landsbygdsenheterna upplever vi från förvaltningen ha bred politisk enighet med starkt stöd från medborgarna. Beslut kring skolorganisation och landsbygdsenheterna är fattat av kommunfullmäktige.

Hållbar organisation

Det skrivelsen generellt pekar på är hur en hållbar organisation för en mindre enhet ska se ut. Frågeställningen är central i utredning kopplat till Åker och Klevshult varför skrivelsen är väldigt bra för oss att ta med som ett perspektiv från vårdnadshavarna. De problem som skrivelsen pekar på i form av brist på personal och sårbarheten när någon ur en mycket liten

personalstyrka av någon anledning inte kan komma till jobbet känner vi igen. Vi är också väl medvetna om sårbarheten och oron som uppstår då lärare på en enhet med få personal slutar. Dessa problem är dock inte bara begränsat till Hok och Svenarum utan samtliga skolor med mindre antal elever. Ert inspel blir värdefullt när vi arbetar vidare.

Sammanfattande frågor

För att skapa tydlighet i vårt svar har vi valt att specifikt besvara de frågor som avsändaren kräver svar på i den sammanfattande delen av skrivelsen. Dessa frågor är:

- *Varför görs det nedskärningar i skolans resurser nu?*
- *Hur ser analysen bakom detta beslut ut?*
- *Vad ska överskott från föregående budgetår och de pengar man ska spara in på skolan under nästa läsår användas till istället?*
- *Hur ser handlingsplanen ut för den fysiska skolmiljön? När åtgärdas alla brister?*
- *Är det verkligen rimligt att barn som inte går i skola i tätorten inte ska få åka på studiebesök eller klassresa då pengarna går åt till buss till slöjdsalen?*
- *Hur kan ni säkerställa att kommunen följer skollagen och att alla barn som behöver extra stöd i klassrummet och på skolgården får en bra, trygg skolgång?*
- *Hur kan ni säkerställa att det råder likvärdig skola över hela kommunen, även på landsbygden?*
- *Vem ska ställas till svars för de brott mot skollagen som begås på kommunens skolor?*

Svar på frågorna

Varför görs det nedskärningar i skolans resurser nu?

Förvaltningens uppfattning är att det inte gjorts några nedskärningar i skolans resurser till budget 2022. Nedan återfinns en beskrivning av resurserna fördelade till respektive skola inom rektorsenhet Gr2

Plats	Tjänster 2021	Tjänster 2022	Tjänster VT22	Tjänster HT22
Gemensamt	4,9	5,7	5,7	5,7
Bondstorp	3,1	2,7	2,7	2,7
Byarum	6,6	5,6	5,6	5,6
Hok	10,4	9,9	9,9	9,9
Svenarum	2,3	3,4	3,0	4,0
Totalt	27,4	27,3	26,9	27,9

För att korrekt kunna bedöma om resurserna har minskat eller ökat så gör vi en jämförelse där vi tar med elevantalet och delar upp de gemensamma resurserna procentuellt utifrån elevantalet. De gemensamma resurserna för rektorsenheten består av specialpedagoger, elevassistenter, ledning och administration. I tabellerna nedan återfinns antal tjänster, elevantal och elever per tjänst som låg till grund för budgeten 2022:

Tjänster	2021	2022	VT22	HT22
Bondstorp	3,5	3,1	3,1	3,1
Byarum	7,9	7,1	7,1	7,1
Hok	13,0	12,8	12,9	12,7
Svenarum	2,9	4,3	3,8	5,0
Totalt	27,3	27,3	26,9	27,9

Elever	2021	2022	VT22	HT22
Bondstorp	15	12	13	11
Byarum	45	47	45	47
Hok	94	89	90	89
Svenarum	20	28	24	32
Totalt	174	176	172	179

Elever/tjänst	2021	2022	VT22	HT22
Bondstorp	4,3	3,9	4,2	3,6
Byarum	5,7	6,6	6,3	6,6
Hok	7,2	7,0	7,0	7,0
Svenarum	7,0	6,5	6,3	6,4
Totalt	6,4	6,4	6,4	6,4

För hela rektorsenheten har visserligen antalet tjänster minskat med 0,1 tjänst men antal elever per tjänst är oförändrat. Vid jämförelse mellan de fyra skolorna som ingår i rektorsområde Gr2 har Hok, Svenarum och Bondstorp en **ökad** personaltäthet (färre elever/tjänst) i jämförelse med budget 2021 och Byarum en minskad personaltäthet.

Efter att budgeten fördelats ut har rektor mandat att disponera om sina resurser mellan olika enheter och att använda de gemensamma resurserna där de behövs mest. Rektor kan också disponera om sina resurser mellan vår och hösttermin.

Hur ser analysen bakom detta beslut ut?

Vi ser frågeställningen som en följdfråga till den första och då vi inte anser att resurserna minskat så avstår vi från att svara.

Vad ska överskott från föregående budgetår och de pengar man ska spara in på skolan under nästa läsår användas till istället?

Överskott respektive underskott i nämndens ekonomi regleras i en resultatfond. Vi har under de senaste fem åren haft år med både underskott och överskott varför resultatfonden ligger på ca 3500 tkr plus. Nämndens budget anslås årligen av kommunfullmäktige och är inte beroende på tidigare års resultat.

Hur ser handlingsplanen ut för den fysiska skolmiljön? När åtgärdas alla brister?

Barn och utbildningsnämnden hyr alla sina lokaler av tekniska nämnden som ansvarar för den yttre och inre miljön gällande såväl skötsel som underhåll. Vi har en pågående dialog med fastighetsenheten kring brister och vi anmäler fel kontinuerligt. Vi granskar just nu en separata skrivelse kring arbetsmiljö och ser över om det är något vi tidigare inte påpekat men kan idag inte lämna någon tidpunkt när punkterna ska åtgärdas.

Är det verkligen rimligt att barn som inte går i skola i tätorten inte ska få åka på studiebesök eller klassresa då pengarna går åt till buss till slöjdsalen?

Nej det är inte rimligt. Undervisningsresorna måste hanteras separat då de blir en förutsättning för skolan att kunna bedriva undervisning i ämnet som kräver specialsalar som inte finns på enheten. Alla barn ska ha samma förutsättningar till studiebesök oavsett var man går i skola.

Hur kan ni säkerställa att kommunen följer skollagen och att alla barn som behöver extra stöd i klassrummet och på skolgården får en bra, trygg skolgång?

Denna fråga är naturligtvis lika viktig som svår att besvara. Vi gör så mycket vi kan för att alla barnen ska nå målen med utbildning och få en trygg och bra skolgång. Bedömningen av hur vi följer skollagen och om vi lever upp till vårt uppdrag avgörs av Skolinspektionen som är tillsynsmyndighet inom skolan. De granskar samtliga kommuner i regelbunden tillsyn och de senaste tillsynerna har de gjort bedömningen att vi lever upp till skollagen.

Barn och utbildningsnämnden har gjort prioriteringar inom elevhälsa och särskilt stöd och flera år i rad har nämnden också begärt särskilda medel av kommunfullmäktige för att stärka området än mer. Vi upplever att vi har en stark och väl utbyggd elevhälsa.

Hur kan ni säkerställa att det råder likvärdig skola över hela kommunen, även på landsbygden?

Vårt huvuduppdrag är att arbeta för en likvärdig skola i hela kommunen. Det innebär att alla våra skolor har likvärdiga förutsättningar att skapa trygghet och god måloppfyllelse. När det kommer till fördelning av resurser så jobbar vi med en särskild modell med följande steg:

1. Vi utgår från nämndens riktlinjer för personaltäthet som för fritidshem och grundskolan är enligt följande:

Beskrivning	2019	2020	2021	2022
Barn per pedagog i Fritidshem (genomsnitt över året)	17,5	16,8	16,9	17,5
Elever per personal inom elevhälsa	96	84	85	88
Elever per lärare åk 1-9 (inkl. specialpedagog)	11,4	11,6	11,7	11,7
Elever per personal (totalt)	7,5	7,6	7,8	8,0

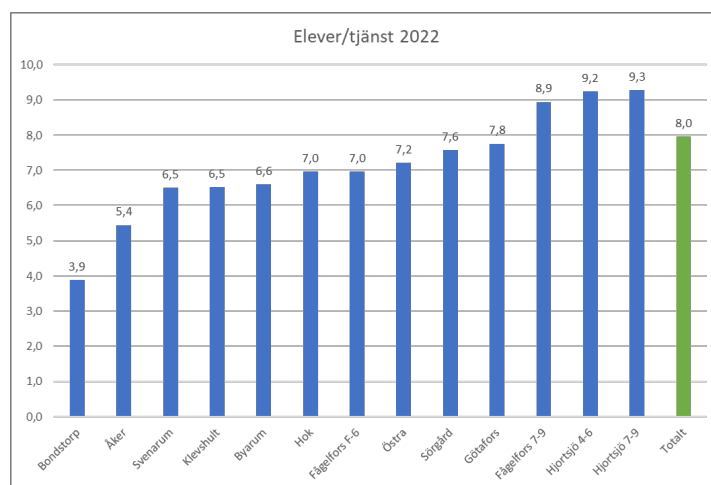
2. Prognostisering av antal elever över kalenderåret samt var de kommer gå i skola.
3. Fastställande av gällande timplan samt gruppstorlekar
4. Fastställande av modell för fritidshemmens bemanning utifrån avdelningar
5. Tilldelning av socioekonomisk resurs (härkomst och föräldrars utbildningsbakgrund)
6. Uppskattning av statsbidrag och politiska prioriteringar
7. Stödresurser fastställs i form av specialpedagoger, elevassistent samt resurspedagog.
8. Justering mot ekonomiska mål.
9. Sammanställning per rektor med nyckeltal för att bedöma likvärdighet
10. Jämförelser mellan år

Riktlinjerna för personaltäthet som nämns i punkt 1 är ett genomsnitt över hela kommunen vilket innebär att personaltätheten varierar utifrån skolornas förutsättningar.

I grafen till höger visas hur många elever det går på varje heltidstjänst fördelat på våra olika skolor i kommunen.

De små enheterna har högre personaltäthet då de oftast har mindre klasser även om man har åldersintegrerad undervisning.

Åldersintegrerad undervisning återfinns i

Bondstorp, Åker, Svenarum, Klevshult, Byarum och inför HT 22 även i Hok. I grafen kan man se att samtliga landsbygdsskolor har högre personaltäthet än vår riktlinje på 8,0.

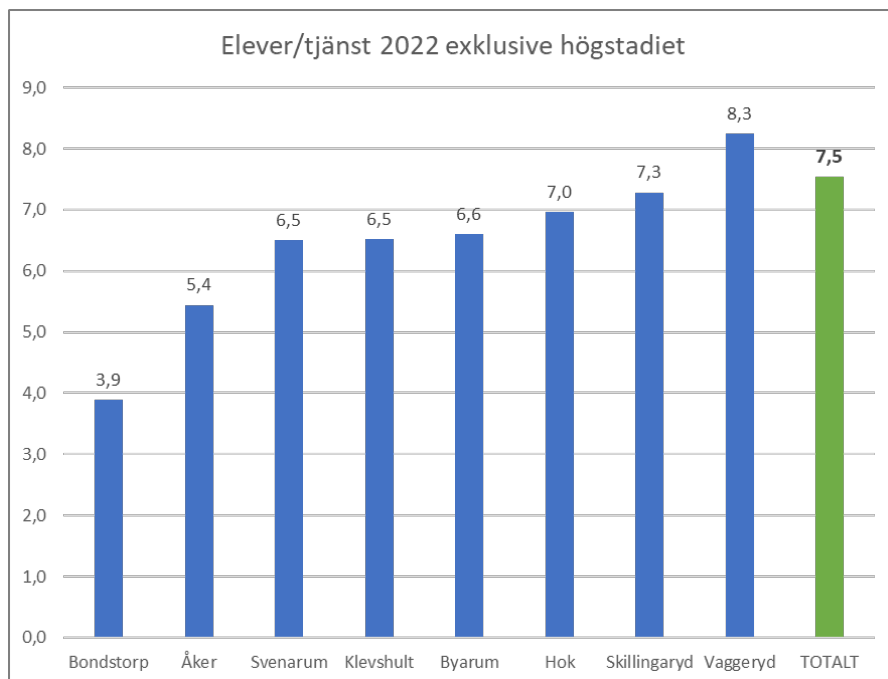
För att nå en hög måluppfyllelse är det viktigt att vi har rätt kompetens till våra skolor. Det är idag en utmaning att rekrytera legitimerade lärare generellt. Det är idag svårare att rekrytera legitimerade lärare till mellanstadiet och tyvärr mindre skolenheter. Vi jobbar verkligen för att få alla våra skolor attraktiva att arbeta på och har en särskild handlingsplan för detta med lärarfacken i samband med det nya läraravtalet HÖK 21. I denna handlingsplan berörs områdena arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lönebildning samt en plan för kompetensförsörjning. Vi måste dock förhålla oss till är att lärarkåren är delad när det gäller åldersintegrerad undervisning, en del tycker det går bra och andra tvärtom.

För att belysa hur resurserna till olika personalkategorier fördelas har vi som svar till den här skrivelsen gjort en särskild beräkning av våra olika personalkategorier utifrån budget 2022:

Tjänster	Ledning	Lärare	Special- pedagog	Kurator Skolsköt.	Elev- assistent	Övriga	Totalt
Rektor Gr1	1,0	33,8	1,9	1,0	2,5	1,1	41,2
Rektor Gr2	1,5	21,8	1,5	1,0	1,5	0,0	27,3
Rektor Gr3	1,0	23,1	2,5	1,6	5,2	1,0	34,3
Rektor Gr4	1,8	24,7	1,0	1,9	0,5	3,5	33,4
Rektor Gr5	1,0	26,2	2,0	1,5	2,9	1,0	34,5
Rektor Gr6	1,0	26,0	1,7	1,5	1,7	1,5	33,4
Rektor Gr7	1,2	22,3	1,0	1,5	1,0	2,5	29,4
Totalsumma	8,4	177,9	11,6	10,0	15,2	10,5	233,5
Elever per tjänst	Ledning	Lärare	Special- pedagog	Kurator Skolsköt.	Elev- assistent	Övriga	Totalt
Rektor Gr1	306	9,1	161	306	125	291	7,4
Rektor Gr2	117	8,1	117	176	116		6,4
Rektor Gr3	310	13,4	124	194	60	310	9,0
Rektor Gr4	181	12,8	317	167	634	90	9,5
Rektor Gr5	238	9,1	122	159	82	251	6,9
Rektor Gr6	249	9,6	145	166	151	167	7,5
Rektor Gr7	229	11,8	263	181	263	107	8,9
	221,3	10,4	161	187	123	177	8,0

Rektor Gr2 som hanterar Bondstorp, Byarum, Hok och Svenarum har den högsta personaltätheten för ledning, lärare och specialpedagog.

Vid jämförelse mellan olika delområden kan man se att de båda tätorterna har lägre personaltäthet än övriga (se graf). I jämförelsen har vi exkluderat högstadiet för att kunna jämföra F-6 skolorna. Den genomsnittliga personaltätheten för åldern F-6 blir 7,5 elever/tjänst. Om man bara utifrån resurser skulle göra en bedömning av likvärdighet borde mer resurser tillföras Vaggeryds tätort som ligger klart lägst i jämförelsen.

Vem ska ställas till svars för de brott mot skollagen som begås på kommunens skolor?

Bedömningen av hur en huvudman följer skollagen görs av Skolinspektionen som är tillsynsmyndighet inom skolan. Det är alltid huvudmannen som granskas varför det slutliga ansvaret för skolan hamnar hos kommunfullmäktige.

Med vänliga hälsningar

Per-Erik Lorentzon
Skolchef
Vaggeryds kommun